

EURO-LATIJS-AMERIKAANSE PARLEMENTAIRE VERGADERING

BIJLAGE:

Artikelen van het Euro-Latijns-Amerikaans Handvest voor vrede en veiligheid

op basis van het verslag van de Commissie politieke zaken, veiligheid en rechten van de mens

Rapporteur EP:

Véronique De Keyser (PSE)

Rapporteur LA:

Rosario Green Macías (Gemengde Parlementaire
Commissie EU/Mexico)

Woensdag 8 april 2009 – Madrid (Spanje)

EUROLAT – Bijlage bij de Resolutie van 8 april 2009 – Madrid (Spanje)
[op basis van het verslag van de Commissie politieke zaken, veiligheid en rechten van de mens]

Artikelen van het Euro-Latijns-Amerikaans Handvest voor vrede en veiligheid

BIJLAGE

EURO-LATIJNS-AMERIKAANS HANDVEST VOOR VREDE EN VEILIGHEID
INHOUD

Inleiding

EURO-LATIJNS-AMERIKAANS HANDVEST VOOR VREDE EN VEILIGHEID

TITEL 1: GEDEELDE WAARDEN EN BEGINSELEN

Hoofdstuk I.- Eerbiediging en verdediging van de democratie en de rechten van de mens

Hoofdstuk II.- Doeltreffend multilateraal optreden als grondslag voor de wederzijdse betrekkingen

Hoofdstuk III.- Volledige eerbiediging van het internationaal recht en het internationaal humanitair recht

Hoofdstuk IV.- Vreedzame beslechting van geschillen

TITEL 2: VEILIGHEID EN DEFENSIE

Hoofdstuk V.- Non-proliferatie van massavernietigingswapens

Hoofdstuk VI.- Maatregelen op het gebied van wapenbeheersing en ontwapening

TITEL 3: GEZAMENLIJKE STRIJD TEGEN ANDERE GEMEENSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

Hoofdstuk VII.- Gezamenlijke strijd tegen terrorisme

Hoofdstuk VIII.- Gezamenlijke strijd tegen de handel in verdoovende middelen

Hoofdstuk IX.- Gemeenschappelijk optreden tegen de mensenhandel

Hoofdstuk X.- Gezamenlijke strijd tegen de wapenhandel

Hoofdstuk XI.- Gemeenschappelijke strategie ter bestrijding van corruptie en het witwassen van geld

Hoofdstuk XII.- Bestrijding van criminaliteit en georganiseerde misdaad

TITEL 4: GEZAMENLIJK OPTREDEN TEN BEHOEVE VAN DUURZAAM SOCIAAL EN MILIEUBELEID

Hoofdstuk XIII.- Strijd tegen armoede en voor de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen

Hoofdstuk XIV.- Ontwikkelingssamenwerking

Hoofdstuk XV.- Voedselzekerheid

Hoofdstuk XVI.- Energiezekerheid

Hoofdstuk XVII.- Milieu en klimaatverandering

TITEL 5: ALGEMENE BEPALINGEN

De Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering doet een vormelijk voorstel tot aanneming van het Euro-Latijns-Amerikaans Handvest voor vrede en veiligheid, dat als volgt luidt:

EURO-LATIJSN-AMERIKAANS HANDVEST VOOR VREDE EN VEILIGHEID

Inleiding

De volkeren van Europa en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied streven naar nauwere betrekkingen om de levensomstandigheden van al hun burgers te verbeteren en aan hun verwachtingen op het gebied van vrijheid, vrede en veiligheid te voldoen, zowel in hun eigen belang als in dat van de gehele internationale gemeenschap.

Daartoe beschikken ze over de verschillende instrumenten van het Biregionaal Strategisch Partnerschap die zijn aangenomen naar aanleiding van de vijf topconferenties tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, waarvan de eerste plaatsvond op 28 en 29 juni 1999 in Rio de Janeiro.

De landen van de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied verbinden zich er bovendien gezamenlijk toe de doelstellingen en beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties op het gebied van de rechten van de mens, democratie en multilateraal optreden strikt te eerbiedigen, en delen de overtuiging dat vrede en veiligheid niet losstaan van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, enerzijds, en economische en sociale ontwikkeling, anderzijds.

Hoewel vrede en internationale veiligheid hoe langer hoe meer op de agenda staan van de permanente politieke dialoog tussen de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, is het door de gemeenschappelijke gevaren en dreigingen waarmee de Europese en Latijns-Amerikaanse bondgenoten vandaag geconfronteerd worden, noodzakelijk geworden om deze onderwerpen veel gestructureerder te behandelen.

Het handvest is bedoeld als een gedragscode in aangelegenheden van vrede en veiligheid en bevat gemeenschappelijke standpunten, wat de samenwerking en solidariteit aan weerszijden van de Atlantische Oceaan versterkt.

De landen, instellingen en organen van het Biregionaal Strategisch Partnerschap van de Europese Unie en Latijns-Amerika, verbinden zich er bijgevolg toe de beginselen, verplichtingen en rechten toe te passen die in het Handvest neergelegd zijn.

TITEL 1: GEDEELDE WAARDEN EN BEGINSELEN

Hoofdstuk I.- Eerbiediging en verdediging van de democratie en de rechten van de mens

Artikel 1

De volkeren van Europa en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied hebben recht op democratie, en hun regeringen hebben de plicht deze te bevorderen en te verdedigen.

Ze zijn ervan overtuigd dat democratie een bindende factor is in het Euro-Latijns-Amerikaans gebied en verbinden zich ertoe de kwaliteit van de democratie te verbeteren en haar vermogen te versterken om te voldoen aan de verwachtingen van de burgers op het gebied van de verdediging van hun grondrechten en op het gebied van hun sociaaleconomische behoeften. Ze zijn van mening dat ontwikkeling duurzaam moet zijn en dat de uitdagingen op het gebied van armoede en ongelijkheid moeten worden aangepakt. Ze verbinden zich ertoe de democratische instellingen te versterken en een beleid inzake sociale integratie te ontwikkelen en te voeren, dat gericht is op onderwijs en het recht op arbeid in menswaardige omstandigheden. Ze zijn van mening dat democratie van essentieel belang is voor de sociale, politieke en economische ontwikkeling van de volkeren die tot het Biregionaal Strategisch Partnerschap van de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied behoren.

Artikel 2

De basisbeginselen van het Biregionaal Strategisch Partnerschap zijn democratie, eerbiediging van de rechtstaat, de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, als onderling afhankelijke waarden die elkaar versterken.

Artikel 3

Zonder democratie is de daadwerkelijke uitoefening van de fundamentele vrijheden en de rechten van de mens, in de meest omvattende zin van het woord, dat wil zeggen sociale en economische rechten, met inbegrip van het recht op water, dat essentieel is om te leven, niet mogelijk. Democratie heeft een universeel en ondeelbaar karakter, zoals neergelegd in de nationale grondwetten van de landen van het Biregionaal Strategisch Partnerschap, en in de internationale instrumenten voor de rechten van de mens die in de Europese en inter-Amerikaanse regionale sfeer voorhanden zijn.

Hoofdstuk II.- Doeltreffend multilateraal optreden als grondslag voor de wederzijdse betrekkingen

Artikel 4

De lidstaten spreken zich andermaal uit voor een sterk en doeltreffend multilateraal systeem, op basis van het internationaal recht, gestoeld op solide internationale instellingen met de Organisatie van de Verenigde Naties als middelpunt. Ze herhalen nogmaals hun belofte om de Verenigde Naties volledig te hervormen, teneinde de organisatie nieuw leven in te blazen en haar democratischer, representatiever, billijker, transparanter, verantwoordelijker en doeltreffender te maken.

Hoofdstuk III.- Volledige eerbiediging van het internationaal recht

Artikel 5

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten herhalen hun belofte om de doelstellingen en beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties na te leven en bevestigen het besluit om de soevereine gelijkheid van alle landen op alle manieren te steunen en te verdedigen, en hun territoriale integriteit en politieke onafhankelijkheid te eerbiedigen.

Hoofdstuk IV.- Vreedzame beslechting van geschillen

Artikel 6

De leden van het Biregionaal Strategisch Partnerschap onthouden zich in hun internationale betrekkingen van bedreiging met of gebruik van geweld, in overeenstemming met de doelstellingen en beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties, en verbinden zich ertoe geschillen op vreedzame wijze te beslechten met volledige eerbiediging van het internationaal recht en internationale wetten.

TITEL 2: VEILIGHEID EN DEFENSIE

Hoofdstuk V.- Non-proliferatie van massavernietigingswapens

Artikel 7

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe nauw samen te werken om het gebruik van en de illegale handel in kernwapens, chemische of biologische wapens, hun dragers en verwant materiaal te voorkomen en uiteindelijk uit te roeien. Daarom verbinden ze zich ertoe om de bestaande instrumenten op het gebied van ontwapening en verbod op bepaalde wapens, waaronder de Verdragen inzake het verbod op chemische en biologische wapens, het Non-proliferatieverdrag en het Alomvattend Kernstopverdrag, te verdedigen, te ondertekenen en te ratificeren, en om de betreffende rechtsinstrumenten te versterken, teneinde de strikte toepassing ervan te kunnen controleren.

Hoofdstuk VI.- Maatregelen op het gebied van wapenbeheersing en ontwapening

Artikel 8

In het kader van het Biregionaal Strategisch Partnerschap verbinden de Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten zich ertoe onverwijld multilaterale onderhandelingen aan te vatten in het kader van de Verenigde Naties, om hun inspanningen voor ontwapening en wapenbeheersing en tegen de proliferatie van wapens en de wapenwedloop, meer bepaald met het oog op de volledige uitroeiing van kernwapens, en tegen de proliferatie van en handel in conventionele wapens, vooral wapens van klein kaliber, op te voeren. Ze verbinden zich er in het bijzonder toe het Protocol van de Verenigde Naties tot bestrijding van de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, met inbegrip van delen en onderdelen, en munitie tot aanvulling van het Verdrag tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, te ondertekenen. Ze verbinden zich eveneens ertoe de Overeenkomst inzake het verbod op of de beperking van het gebruik van

bepaalde conventionele wapens die geacht worden buitensporig leed te veroorzaken of een niet onderscheidende werking hebben, en het Verdrag van Ottawa aangaande het verbod op antipersoonsmijnen en de vernietiging ervan te ratificeren en ten uitvoer te leggen.

Op dezelfde manier verbinden de Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten zich ertoe de geïstitutionaliseerde politieke dialoog over veiligheid en defensie uit te breiden, gezamenlijk op te treden op het gebied van conflictpreventie en een Biregionaal Centrum voor conflictpreventie op te richten, zo nodig gezamenlijk maatregelen voor te leggen om het wederzijds vertrouwen te vergroten, meer samen te werken bij vredesoperaties, en de civiele capaciteiten in geval van nood te versterken, onder meer door een biregionaal rampencentrum op te richten.

TITEL 3: GEZAMENLIJKE STRIJD TEGEN ANDERE GEMEENSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

Hoofdstuk VII.- Gezamenlijke strijd tegen terrorisme

Artikel 9

De bondgenoten veroordelen met klem alle vormen van terrorisme, wat ook de redenen mogen zijn, evenals het aanzetten tot of het organiseren, faciliteren, financieren, stimuleren of gedogen van terroristische activiteiten. Ze verbinden zich ertoe door onderlinge samenwerking alle vormen van terrorisme te voorkomen, te bestrijden en uit te roeien, waar ze zich ook voordoen. Alle acties om de internationale gesel van het terrorisme uit te roeien moeten binnen de perken van de internationale wetten uitgevoerd worden, steeds met eerbiediging van de rechten van de mens en het internationaal humanitair recht.

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe alle in het kader van de Verenigde Naties overeengekomen internationale instrumenten na te leven en alle internationale verdragen en protocollen over terrorisme en terrorismebestrijding te ondertekenen, te ratificeren en na te leven. Ze verbinden zich eveneens ertoe om in het kader van de bestaande biregionale dialogen, in de eerste plaats de topconferenties EU-Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, de politieke dialoog over terrorisme kracht bij te zetten, gemeenschappelijke standpunten te ontwikkelen en te verdedigen en zo nodig gemeenschappelijk op te treden in internationale fora en organisaties.

Hoofdstuk VIII.- Gezamenlijke strijd tegen de handel in verdovende middelen

Artikel 10

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe om, in overeenstemming met het beginsel van gedeelde verantwoordelijkheid, met name die van de verbruikende landen, het toepassingsgebied en de instrumenten voor wederzijdse samenwerking te verruimen in het kader van het coördinatie- en samenwerkingsinstrument van de Europese Unie en Latijns-Amerika en het Caribisch gebied inzake verdovende middelen, en de dialoog over verdovende middelen op hoog niveau tussen de Andes-gemeenschap en de Europese Unie. Ze herhalen in het bijzonder hun belofte om hun justitiële, strafrechtelijke en politieke samenwerking ter zake uit te breiden, evenals hun samenwerking op het gebied van alternatieve ontwikkeling en op het gebied van projecten met het oog op preventie. Ze verbinden zich ertoe

de bestaande internationale instrumenten op de kortst mogelijke termijn te ondertekenen, te ratificeren en ten uitvoer te leggen, ook die betreffende chemische precursoren.

Hoofdstuk IX.- Gemeenschappelijk optreden tegen de mensenhandel

Artikel 11

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe het Verdrag tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, en meer bepaald twee van de aanvullende protocollen – het Protocol inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel, en het Protocol tegen de smokkel van migranten over land, over zee en door de lucht – aan te nemen en ten uitvoer te leggen, de hulp- en zorgprogramma's voor de slachtoffers uit te breiden, met inbegrip van het speciaal Aeneas-programma op het gebied van migratie en asielverlening, dat al wettelijke bijstand voor de slachtoffers van mensenhandel voorschrijft, en de samenwerking en coördinatie van hun inlichtingendiensten en op politieel en justitieel gebied te versterken.

Hoofdstuk X.- Gezamenlijke strijd tegen de wapenhandel

Artikel 12

De bondgenoten zijn vastbesloten om de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, munitie, explosieven en ander gelijkaardig materiaal, met inbegrip van de overdracht aan particulieren, te voorkomen, te bestrijden en uit te roeien, aangezien het allemaal activiteiten zijn die gevolgen hebben voor de individuele veiligheid van de burgers en van het land, en een gevaar vormen voor het welzijn van de burgers, voor hun sociale en economische ontwikkeling en voor hun recht om in vrede te leven.

Hoofdstuk XI.- Gemeenschappelijke strategie ter bestrijding van corruptie en het witwassen van geld

Artikel 13

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe het Verdrag van Mérida, of Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie, aan te nemen, ten uitvoer te leggen en er gevolgen aan te verbinden, de onderlinge uitwisseling van informatie en fiscale samenwerking en samenwerking tegen belastingontduiking uit te breiden, en nauw samen te werken op het gebied van het vergaren van inlichtingen en op politieel en justitieel gebied.

Ze verbinden zich ertoe om concrete en praktische maatregelen te treffen om het witwassen van geld tegen te gaan door middel van nieuwe programma's voor vorming en onderlinge uitwisseling van rechters, politiebeambten en onderzoekers, en om de wetgevingen onderling beter op elkaar af te stemmen, teneinde dat soort misdrijven daadwerkelijk te kunnen bestraffen.

Hoofdstuk XII.- Bestrijding van criminaliteit en georganiseerde misdaad

Artikel 14

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten verbinden zich ertoe het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en de drie aanvullende protocollen te ratificeren en strikt na te leven, hun samenwerking en coördinatie op politieel en justitieel gebied en tussen de inlichtingendiensten te versterken, nieuwe samenwerkingsvormen en onderlinge uitwisselingsprogramma's uit te werken, gezamenlijk op te treden om alle vormen van misdaadorganisaties te bestrijden, en hun wetgeving te harmoniseren.

TITEL 4: GEZAMENLIJK OPTREDEN TEN BEHOEVE VAN DUURZAAM SOCIAAL EN MILIEUBELEID

Hoofdstuk XIII.- Strijd tegen armoede en voor de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen

Artikel 15

De Euro-Latijns-Amerikaanse bondgenoten zeggen andermaal vastbesloten te zijn al het nodige te doen om armoede, vooral extreme armoede, sociale ongelijkheid en sociale uitsluiting uit te roeien in het kader van het gemeenschappelijke streven om de millenniumdoelstellingen volledig te verwezenlijken, en de reeds gedane beloften op het gebied van officiële ontwikkelingshulp strikt na te komen.

Hoofdstuk XIV.- Ontwikkelingssamenwerking

Artikel 16

De bondgenoten verklaren de internationale ontwikkelingssamenwerking verder te willen stimuleren als eerste en voornaamste middel om te voorkomen dat de bestaande kloven tussen de landen van onze regio's op het gebied van armoede, wetenschappelijke en technische ontwikkeling, voedselvoorziening en bestuur zich verbreden.

Ze verbinden zich ertoe de verschillende initiatieven tot uitroeiing van honger en armoede voor te zetten, schuldherschikkingsprogramma's te stimuleren door onderwijs en andere sociale investeringen, evenals opleidingsprogramma's in die landen waar de omstandigheden zich daartoe lenen, de ongelijke voorwaarden in het internationaal financieel en handelssysteem weg te werken, de landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied meer te betrekken bij de internationale besluitvorming over economische aangelegenheden waarin zij tot op heden steeds ondervetegenwoordigd waren, en het gewicht van de buitenlandse schuld drastisch te verminderen.

Hoofdstuk XV.- Voedselzekerheid

Artikel 17

De bondgenoten verbinden zich ertoe ervoor te zorgen dat de grote groepen in de maatschappij, waaronder de meest kwetsbare vanuit sociaaleconomisch oogpunt, toegang hebben tot voldoende voedzame levensmiddelen. Er moeten onder meer inspanningen worden geleverd om evenwichtiger internationale handelsovereenkomsten inzake levensmiddelen af te sluiten, om technische bijstand, krediet en commercieel advies te verlenen aan de bedrijfstakken die van

belang zijn voor de productie op het platteland, en om een verantwoorde analyse te maken van het gebruik van landbouwproducten voor de productie van brandstoffen, teneinde te vermijden dat de markt wordt verstoord, want dat leidt tot schaarste en een stijging van de prijs van basislevensmiddelen.

Hoofdstuk XVI.- Energiezekerheid

Artikel 18

De bondgenoten verbinden zich ertoe efficiënt energieverbruik te stimuleren en meer gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen, als een belangrijke stap in de richting van veiligheid, stabiliteit en concurrentievermogen op het gebied van energietoevoer en duurzame ontwikkeling.

Ze zijn vastbesloten te investeren in de ontwikkeling van betaalbare en betrouwbare energie-infrastructuur, en op ruimere schaal samen te werken om de ontwikkeling van milieuvriendelijke energietechnologieën te bespoedigen.

Hoofdstuk XVII.- Milieu en klimaatverandering

Artikel 19

De bondgenoten verbinden zich ertoe op een duurzame manier gebruik te maken van de natuurlijke hulpbronnen, meer bepaald er voor te zorgen dat er steeds voldoende en voldoende goed water voorhanden is, en zich in te spannen om een duurzame economische groei in al zijn aspecten te verzekeren, met bijzondere aandacht voor samenwerking op het gebied van klimaatverandering, woestijnvorming, water, biodiversiteit, bossen en gebruik van chemische stoffen, en op het gebied van financiering en overdracht van en toegang tot milieuvriendelijke technologieën.

Daarom verbinden zij zich ertoe om op de politieke EU-LAC-agenda voorrang te verlenen aan samenwerking op het gebied van klimaatverandering en het beleid ter voorkoming van de opwarming van de aarde, met inbegrip van een degelijke voorlichting van de burgers; investeringen gericht op het vervangen van oude technologieën door nieuwe; wederzijdse ondersteuning van elkaars milieu-initiatieven op internationaal vlak; onderzoek naar en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen; toetreding tot het Protocol van Kyoto door landen die veel koolstof uitstoten en die het Protocol tot op heden niet ondertekend hebben, en ondersteuning en coördinatie van de standpunten met het oog op de onderhandelingen over de internationale instrumenten ter bestrijding van de opwarming van de aarde; het aanzwengelen van de emissiehandel tussen beide regio's; het dringend ondernemen van acties ter vermindering van de uitstoot; de ontwikkeling van gezamenlijke instrumenten in het kader van de internationale organen voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (Amazon Cooperation Treaty Organisation) om beslissingen te kunnen nemen over de financiering, bescherming en duurzame ontwikkeling van de grote natuurreservaten van de wereld; het bevorderen van milieubeleid en het stimuleren van de samenwerking en de uitwisseling van beste praktijken; en het ontwikkelen van gezamenlijke initiatieven op het gebied van klimaatverandering, woestijnvorming, energie (vooral hernieuwbare energie en biobrandstoffen), water, biodiversiteit, bossen en het gebruik van chemische stoffen, zoals overeengekomen op Bali.

TITEL 5: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 20

De bepalingen van dit handvest gelden voor de landen, instellingen en organen die tot het Biregionaal Strategisch Partnerschap Europese Unie – Latijns Amerika behoren. Ze hebben een dwingend karakter.